

وحیدعظیم‌پنا دبیر گروه اقتصاد

بین‌المللی انرژی داشته‌است به نحوی که رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران در فصل بهمار ۱۴۰۲ به بیش از ۲۰درصد رسیده است و محور اصلی تحقق رشد هشت درصدی ایران نیز همین بخش تولید و صادرات نفت و گاز بوده‌است. این آمار ورقام بیانگر آن است که ایران در زمینه حوزه تجارت انرژی و توسعه ظرفیت برداشت و استخراج نفت و گاز نسبت به دیگر بخش‌های کشور، عملکرد بهتری داشته‌است. در صفحه پیش‌رو به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم.

یادداشت

رابطه رشد تولید و رشد اقتصادی نفت و گاز با کاهش درآمدهای نفتی در بودجه ۱۴۰۳

مهدی هاشم‌رزاده

مدیر گروه انرژی اندیشکده ماهد

در لایحه بودجه ۱۴۰۳ با وجودافزایش سهم درآمدهای مالیاتی به دلیل افزایش تورم و اصلاحات ساختاری، سهم نفت به دلیل رشد سهم از درآمدهای نفتی مرتبسط با بخش‌های توسعه‌دهنده و صادرات ملی توسعه، میزان سهم از نیز تغییر نکرده است و بنابراین رشد اقتصادی بخش نفت و گاز و همچنین رکوردشکنی در برداشت نفت و گاز ایران در سال ۱۴۰۲ با توجه به این دو عامل ذکر شده موجب شده‌است که درآمدهای نفتی کشور نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۲ افزایش نیابد و همچنین باید به این نکته نیز اشاره کرد که برخی پروژه‌های نیز به صورت تهاژی با نفت تسویه خواهند شد که در بخش تملک دارایی سرمایه‌های دولت در ظرف هزینه‌ها ظاهر خواهند شدولی در درآمدهای نفتی ایران لحاظ نخواهد شد. یکی از موضوعات مهمی که شاید جای سؤال باشد؛ این است که چرا با وجود تبدیل شدن بخش نفت و گاز به بخش پیشران اقتصادی ایران در سال ۱۴۰۲ سهم از نیز تغییر نکرده است؟ نکته و سؤال مهمی که در اینجا به مفروضات بودجه در سال ۱۴۰۳ و درآمدهای ۱۴۰۳ به دنبال آن گذشت اولین و مهم‌ترین نکته در زمینه درآمدهای نفتی در لایحه بودجه هر ساله، بحث میزان و سهم دولت از درآمدهای نفتی است. هر ساله فروش خام ایران توسط دولت و مربوط به درآمدهای نفتی دولت شامل سه سهم عمده‌است؛ اولین سهم، سهم مربوط به شرکت ملی نفت و رابطه مالی بین دولت و شرکت ملی نفت به عنوان بهره‌بردار میادین موجود است که اسامی این سهم اصلاح شده است و از ۱۴/۵ درصد مرسوم همیشگی تغییر کرده است و به میزان هزینه‌کرد در هر میدان رسیده است ولی تخمین آن هم همین میزان با خطای دو الی سه درصدی است یعنی نهایتاً سهم ۱۴/۵ درصدی در برخی میادین به ۱۸ درصد خواهد رسید. بنابراین بخش اول درآمدهای نفتی دولت که در بودجه عمومی نمی آید و تحت عنوان سهم توسعه میادین و نگهداشت ظرفیت است؛ به حساب توسعه‌دهنده میادین نفتی یعنی شرکت ملی نفت ایران اریز خواهد شد. سهم دوم عمده غیر از سهم دولت نیز سهم صندوق توسعه ملی است که هر سال از طریق قانون برنامه ششم توسعه، در درصدهای مختلف به ترتیب با صندوق توسعه ملی اضافه می شود و امسال نیز نسبت به سال گذشته دو درصدیاد افزایش یابد و به ۴۴ درصد خواهد رسید. در این بین منابع نفت دولت با توجه به این سهم بندی‌ها حدود ۴۰ درصد از سهم نفتی است. اگر رشد بخش‌های نفت و صندوق ملی توسعه، سهم دولت در سال جاری کاهش یافته‌است و به حدود ۴۰ درصد رسیده‌است.

تا به اینجا اشاره شده‌است که سهم دولت از فروش انرژی نفت در لایحه بودجه به دلیل رشد بخش‌های توسعه‌دهنده میدان و صندوق ملی توسعه کاهش داشته است و همین امر به خودی خود سبب کاهش میزان درآمدهای نفتی کشور خواهد شد و نکته بسیار مهم این است که رشد بخش‌های توسعه‌دهنده میدان و صندوق ملی توسعه به سمت توسعه کشور خواهد رفت و به سمت بخش جاری حرکت نخواهد کرد؛ هم شرکت ملی نفت و هم صندوق توسعه ملی با سهم خود از نفت در توسعه اقتصادی و پروژه‌های زیرساختی کشور ورود خواهند کرد و از این نظر نیز این تغییرات مثبت است.

حال اما این درآمد از زی است و بودجه و جداول لایحه بودجه ۱۴۰۳ ریالی است و باید یک نرخ تسعیر تعریف شود. نکته بسیار مهم در این بخش نیز عدم افزایش نرخ تسعیر از نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۲ است که در آن نرخ تسعیر از معادل ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان در نظر گرفته شده بود و امسال نیز در لایحه بودجه ۱۴۰۳ میزان نرخ تسعیر از نیز بدون تغییر معادل ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان در نظر گرفته شده‌است؛ این بدان معناست که در لایحه بودجه ۱۴۰۳ با وجود افزایش سهم درآمدهای مالیاتی به دلیل افزایش تورم و اصلاحات ساختاری، سهم نفت به دلیل رشد سهم از درآمدهای نفتی مرتبسط با بخش‌های توسعه‌دهنده میدان و صندوق ملی توسعه، نرخ تسعیر از نیز تغییر نکرده است و بنابراین رشد اقتصادی بخش نفت و گاز و همچنین رکوردشکنی در برداشت نفت و گاز ایران در سال ۱۴۰۲ با توجه به این دو عامل ذکر شده موجب شده‌است که درآمدهای نفتی کشور نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۲ افزایش نیابد و همچنین باید به این نکته نیز اشاره کرد که برخی پروژه‌ها نیز به صورت تهاژی ای با نفت تسویه خواهند شد که در بخش تملک دارایی سرمایه‌های دولت در طرف هزینه‌ها ظاهر خواهند شد ولی در درآمدهای نفتی ایران لحاظ نخواهد شد.

تابستان امسال در ادامه روند رو به رشد ماه‌های قبل، میزان استخراج نفت و گاز طبیعی بازم رکورد زده است. به گونه‌ای که در این فصل، رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران به رکورد ۲۵/۶درصد رسیده است و رشد اقتصادی کشور را یک تنه بالا کشیده است. در تابستان سال جاری چندین اتفاق مهم در صنعت نفت و گاز کشور رخ داد؛ توسعه تجارت نفت خام ایران موجب شد که تولید روزانه نفت خام ایران در تابستان به بیش از ۳/۵ میلیون بشکه در روز برسد و ایران به جایگاه قبلی خود در اوپک نیز رسید و به جایگاه سوم تولیدکننده اوپک دست پیدا کرده است. همچنین در این فصل، توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی بعد از ۲۴ سال معطلی، در نهایت توسط پیمانکاران داخلی و با تکیه بر فناوری داخلی به بهره‌برداری رسید و تولید گاز کشور نیز روزانه ۱۵ میلیون مترمکعب افزایش یافته است.

رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران در دو فصل نخست سال جاری چشمگیر بوده و آن را به موتور محر که اقتصاد کشور تبدیل کرده است. با رشد بیش از ۲۰ درصدی در بهار ۱۴۰۲، بخش نفت و گاز سهم اصلی را به خود اختصاص داده است و هشت درصد از رشد کل اقتصاد ایران را به خود اختصاص داده‌است. این آمار نشان دهنده موفقیت ایران در تجارت انرژی و توسعه ظرفیت استخراج نفت و گاز با پیشی گرفتن از سایر بخش‌های اقتصاد است. علاوه بر این، در فصل تابستان نیز شاهد رشد چشمگیر در بخش نفت و گاز ایران با سطوح استخراج رکوردشکنی بود‌است. این رشد به طور قابل توجهی به رشد اقتصادی کل کشور کمک کرده و آن را یک تنه افزایش داده است. چندین رویداد مهم در شکل گیری این رشد در صنعت نفت و گاز نقش داشته است.

گزارش مرکز آمار در زمینه رشد اقتصادی نشان از تداوم رشد اقتصادی مثبت و نزدیک به هشت درصدی اقتصاد ایران دارد. به گونه‌ای که در سه ماهه تابستان امسال، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰، برابر ۲۱۹ هزار میلیارد تومان با نفت و ۱۸۵ هزار میلیارد تومان بدون احتساب نفت رسیده است. در حالی که رقم مذکور در مدت مشابه سال قبل با نفت ۲۰۴ هزار میلیارد تومان و بدون نفت ۱۷۷ هزار میلیارد تومان بوده که نشان از رشد ۷/۱ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۴/۲ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در تابستان ۱۴۰۲ دارد. اقدامات متفاوتی در تابستان ۱۴۰۲ به وقوع پیوسته است که موجب شده است که اولاً، تجارت نفت خام ایران توسعه قابل توجهی را تجربه کرده است و همچنین به بهره‌برداری روزانه بیش از ۳/۵ میلیون بشکه در روز در طول تابستان شده است. این دستاورد ایران را وا داشت تا جایگاه قبلی خود را در سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) پس بگیرد و جایگاه سوم را در بین تولیدکنندگان اوپک حفظ کرده است. چنین بهبودی در تولید و تجارت نفت خام نشان‌دهنده اثر بخشی استراتژی‌ها و سیاست‌های ایران در این بخش است.

همچنین، تکمیل فاز ۱۱ پارس جنوبی پس از ۲۴ سال معطلی برای پیمانکاران خارجی، با کمک توان داخلی به بهره‌برداری رسید که نقطه عطف مهمی برای بخش نفت و گاز ایران بوده است. این پروژه با تکیه بر فناوری داخلی توسط پیمانکاران داخلی با موفقیت به بهره‌برداری رسید. در نتیجه تولید گاز کشور ۱۵ میلیون متر مکعب در روز افزایش یافت. این دستاورد نه تنها عرضه انرژی داخلی ایران را تقویت می‌کند، بلکه جایگاه این کشور را به عنوان یک بازیگر اصلی در تجارت انرژی منطقه‌ای و بین‌المللی افزایش می‌دهد.

رشد بخش نفت و گاز ایران پیامدهای گسترده‌ای برای این کشور داشته است. از نظر اقتصادی، به موتور توسعه کللی اقتصادی ایران تبدیل شده‌است و نقش حیاتی در دستیابی به سطوح بالای رشد اقتصادی ایفا می‌کند. این

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۵۲۳۰

«جوان» اثر گذاری بخش نفت‌وگاز به رشد اقتصادی را بررسی می‌کند

نفت و گاز همچنان پیشران اقتصاد با رشد ۲۵ درصدی

تابستان امسال، GDP به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰، برابر ۲۱۹ هزار میلیارد تومان با نفت و ۱۸۵ هزار میلیارد تومان بدون احتساب نفت رسیده است

تخصص‌های داخلی توانسته است وابستگی به نهادهای خارجی را کاهش دهد و پایداری صنعت نفت و گاز خود را تضمین کند علاوه بر این، موقعیت جغرافیایی استراتژیک ایران برای تجارت و صادرات انرژی مفید بوده است. ایران در خاورمیانه واقع شده است، موقعیت خوبی برای تأمین انرژی کشورهای همسایه و فراتر از آن دارد و به عنوان یک قطب کلیدی انرژی در منطقه عمل می‌کند. این مزیت جغرافیایی به ایران این امکان را داده است که بازاریهای صادراتی خود را متنوع کرده و تأثیر تحریم‌های بین‌المللی بر بخش انرژی خود را کاهش دهد.

در حین مظهری می‌گوید: «سروز رویکرد دنیا در بحث روابط اقتصاد محور است و دیگر گسترش‌های سرزمینی توسعه سرزمینی در دنیا جایگاهی ندارد. اینکه کشوری بخواهد برود کشور دیگری را غصب کند و فراسرزمینی سرزمین‌ها را در ایران نیز وارد در عرصه دیپلماسی کرد و حوزه‌های استعماری الان با توجه به شرایط دنیا اگر استعماری هم باشد در حوزه اقتصادی است و محوریت استعماری‌شان بحث‌های اقتصادی است و به همین دلیل اگر بتوانیم دیپلماسی‌مان را در حوزه‌ها و دلیلت بتوانیم اقتصاد کشور را تغییر دهد ورود کنیم موفق تر خواهیم بود.»

تحول در رشد اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۲ با پیشرانی بخش نفت و گاز

عبدالمعلی رحیمی مظهری عضو کمیسیون انرژی مجلس در مورد اثر سیاست‌های دولت در بحث خنثی‌سازی تحریم‌ها در افزایش میزان درآمدهای نفتی، به «جوان» می‌گوید: «تفاتی‌گانه که در دولت سیزدهم افتاد نگاه متفاوت به سیاست خارجی بود دولت قبل بیشتر سیاست‌هایشان را حول محور اروپا و روسین به نظر می‌گفتی که رابطه با امریکا بود پیش می‌گرفت ولی دولت جدیداز همه ظرفیت‌هایش در همه عرصه‌ها استفاده کرد و صرفاً وزارت خارجه را با یک دیدگاه سیاسی نگاه نکرد بلکه سایر وزارتخانه‌ها را در حوزه صنعت، اقتصاد و انرژی نیز وارد در عرصه دیپلماسی کرد و وزارتخانه‌های چون نفت و نیرو را مأمور دیپلماسی کرد.»

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی می‌افزاید: «دولت سیزدهم در حوزه دیپلماسی انرژی اقدامات موثقی داشت. دولت در حوزه صادرات تکنولوژی در دو حوزه نفت و گاز، بحث دانش بنیان‌ها و استفاده از این ظرفیت ورود خوبی داشت. در بحث سوپا انرژی چه زنده کردن قراردادهای گاز با تر کمشن است انجام شد ولی با کشورهای مثل قطر اتفاقات متفاوتی افتاد.»

وی تأکید می‌کند: «تبدیلاتی که با کشورهای همانند

ونزوئلا داشتند و راهاندازی پالایشگاه‌های فراسرزمینی همه اتفاقاتی بود که باعث شد جهش متفاوتی نسبت به دولت قبل در حوزه دیپلماسی غیر سیاسی در عرصه خارجی اتفاق بیفتد. وقتی نگاه ما به موضوعات اقتصادی باشد و دیپلماسی مان اقتصادی باشد قطعاً می‌توانیم در عرصه‌های سیاسی هم موفق عمل کنیم.»

رحیمی مظهری می‌گوید: «سروز رویکرد دنیا در بحث روابط اقتصاد محور است و دیگر گسترش‌های سرزمینی توسعه سرزمینی در دنیا جایگاهی ندارد. اینکه کشوری بخواهد برود کشور دیگری را غصب کند و فراسرزمینی سرزمین‌ها را در ایران نیز وارد در عرصه دیپلماسی کرد و حوزه‌های استعماری الان با توجه به شرایط دنیا اگر استعماری هم باشد در حوزه اقتصادی است و محوریت استعماری‌شان بحث‌های اقتصادی است و به همین دلیل اگر بتوانیم دیپلماسی‌مان را در حوزه‌ها و دلیلت بتوانیم اقتصاد کشور را تغییر دهد ورود کنیم موفق تر خواهیم بود.»

ویژونلا داشتند و راهاندازی پالایشگاه‌های فراسرزمینی همه اتفاقاتی بود که باعث شد جهش متفاوتی نسبت به دولت قبل در حوزه دیپلماسی غیر سیاسی در عرصه خارجی اتفاق بیفتد. وقتی نگاه ما به موضوعات اقتصادی باشد و دیپلماسی مان اقتصادی باشد قطعاً می‌توانیم در عرصه‌های سیاسی هم موفق عمل کنیم.»

رحیمی مظهری می‌گوید: «سروز رویکرد دنیا در بحث روابط اقتصاد محور است و دیگر گسترش‌های سرزمینی توسعه سرزمینی در دنیا جایگاهی ندارد. اینکه کشوری بخواهد برود کشور دیگری را غصب کند و فراسرزمینی سرزمین‌ها را در ایران نیز وارد در عرصه دیپلماسی کرد و حوزه‌های استعماری الان با توجه به شرایط دنیا اگر استعماری هم باشد در حوزه اقتصادی است و محوریت استعماری‌شان بحث‌های اقتصادی است و به همین دلیل اگر بتوانیم دیپلماسی‌مان را در حوزه‌ها و دلیلت بتوانیم اقتصاد کشور را تغییر دهد ورود کنیم موفق تر خواهیم بود.»

عبدالمعلی رحیمی مظهری عضو کمیسیون انرژی مجلس در مورد اثر سیاست‌های دولت در بحث خنثی‌سازی تحریم‌ها در افزایش میزان درآمدهای نفتی، به «جوان» می‌گوید: «تفاتی‌گانه که در دولت سیزدهم افتاد نگاه متفاوت به سیاست خارجی بود دولت قبل بیشتر سیاست‌هایشان را حول محور اروپا و روسین به نظر می‌گفتی که رابطه با امریکا بود پیش می‌گرفت ولی دولت جدیداز همه ظرفیت‌هایش در همه عرصه‌ها استفاده کرد و صرفاً وزارت خارجه را با یک دیدگاه سیاسی نگاه نکرد بلکه سایر وزارتخانه‌ها را در حوزه صنعت، اقتصاد و انرژی نیز وارد در عرصه دیپلماسی کرد و وزارتخانه‌های چون نفت و نیرو را مأمور دیپلماسی کرد.»

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی می‌افزاید: «دولت سیزدهم در حوزه دیپلماسی انرژی اقدامات موثقی داشت. دولت در حوزه صادرات تکنولوژی در دو حوزه نفت و گاز، بحث دانش بنیان‌ها و استفاده از این ظرفیت ورود خوبی داشت. در بحث سوپا انرژی چه زنده کردن قراردادهای گاز با تر کمشن است انجام شد ولی با کشورهای مثل قطر اتفاقات متفاوتی افتاد.»

وی تأکید می‌کند: «تبدیلاتی که با کشورهای همانند

هادی بیگی‌نژاد

عضو کمیسیون انرژی مجلس

سال جاری با توجه به بازار سازی مناسب صورت گرفته و سرمایه گذاری قابل توجه وزارت نفت در توسعه صنعت نفت و گاز، توانستیم بخش نفت و گاز را به بخش پیشران اقتصادی ایران تبدیل کنیم و رکوردشکنی انجام شد ولی تداوم پیشران اقتصادی بودن حوزه نفت و گاز به سرمایه گذاری بدون احتساب نفت و گاز یک ضرورت است

فریدون عباسی عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو به «جوان» در مورد اثر سیاست‌های دولت در بحث خنثی‌سازی تحریم‌ها را در افزایش میزان

درآمدهای نفتی می‌بینم گفت: به دلیل اینکه چنددهه صادرات درآمدهای انرژی کشور مبتنی بر صادرات نفت بود نتوانستیم آن را کاهش دهیم با توجه به اینکه مصرف داخلی هم زیاد شده است و تولید فرآوردها بیشتر در داخل مصرف می‌شود از صادرات بنزین و گازوئیل

در یکی دوسال اخیر محروم مانیم. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: باید اصلاحاتی در زمینه موتور خودروها شود و هم صرفه جویی در مصرف به عمل آید وسایل حمل و نقل جمعی باید توسعه یابد و لوگان بین شهری

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه برای تداوم پیشران بودن نفت و گاز در اقتصاد باید با بالادست نفت را تقویت کنیم گفت: با تقویت بالادست نفت و گاز تولید را افزایش می‌دهیم و بر مبنای آن درآمدهای کشور هم افزایش می‌کند و در این موضوع نیز بدون دخالت دولت بیشتر متکی به نفت و در برخی مواقع هم صادرات گاز به تر تکیه و عراق است.

نماینده مردم کوچهخار کازرون در مجلس خاطر نشان کرد: اگر ما صنایع بالادستی نفت و گاز را تقویت کنیم، بتوانیم سرمایه‌گذار داخلی و خارجی جذب کنیم، مقررات دست با گیر در شرکت ملی کنار گذاشته شود و دستگاه‌های نظارتی نظارت‌شان را داشته باشند و اجازه دهند بخش خصوصی داخلی و خارجی فعالیت کند که بالادست نفت و گاز را تقویت کنیم. با تقویت بالادست نفت و گاز تولید را افزایش می‌دهیم و بر مبنای آن درآمدهای کشور هم افزایش پیدا می‌کند و این موضوع نیز بدون دخالت دولت بیشتر متکی به نفت و تداوم رشد اقتصادی بالاصنعت نفت و گاز یک ضرورت است

وی خاطر نشان می‌کند: «ویکرد متفاوت دولت سیزدهم که باعث موفقیت‌اش بود همین نگاه بود که سایر وزارتخانه‌ها از جمله وزارت نفت هم وارد عرصه دیپلماسی اقتصادی شوند. در حوزه نفت و گاز با تحول بسیار بزرگی همراه بودیم و این بخش به پیشران اقتصادی کشور تبدیل شده است و رشد اقتصادی کشور در بهار و پاییز سال جاری مرتبط با رکوردشکنی بخش نفت و گاز بوده است.»

بازار سازی مناسب و سرمایه گذاری قابل توجه

هادی بیگی نژاد عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه اثر سیاست‌های دولت در بحث خنثی سازی تحریم‌ها را در افزایش میزان درآمدهای نفتی می‌بینم به «جوان» می‌گوید: «از مهم‌ترین کارهای که در این دولت در بخش نفت و گاز انجام شده است انتقال و صدور خدمات فنی و مهندسی است که در زمینه پالایشگاه‌سازی انجام شده است. وقتی ما پالایشگاه‌سازی را در خارج از کشور انجام می‌دهیم قطعاً مورد نیاز را هم از داخل به آنجا می‌بریم.»

وی می‌افزاید: «در زمینه فروش نفت توانستیم آنچه که تولید می‌کنیم بفروشیم یعنی نفتی نداریم که بگوییم مانده است. سال‌های ۹۵ و ۹۶ نزدیک ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه نفت را می‌توانستیم صادر و بفروشیم وقتی که درگیری ایران با ترامپ به وجود آمد این میزان افت کرد و در چاه‌ها را بستند چرا که نمی‌توانستیم نفتی را که تولید می‌کنیم بفروشیم. اما الان هر چه تولید می‌کنیم می‌فروشیم پس بازار یابی و مشتری پیدا کردن و فروش نفت در این دولت به خوبی انجام شد.»

عضو کمیسیون انرژی با اشاره به بحث باگشت ارز ادامه می‌دهد: «در حال حاضر ارز آنچه را که می‌فروشیم می‌گیریم درست است که سختی‌ها و تخفیفاتی دارد و شرکت‌های این وسط پول می‌گیرند که کار را انجام دهند که طبیعی است این اتفاق بیفتد ولی با این وجود آن پولی که باید برگردد برمی‌گردد اینها باعث شده است که در حوزه نفت و گاز موفق باشیم و رشد قریب به ۲۰ درصد را داشته باشیم.»

بیگی نژاد تأکید می‌کند: «در سال جاری با توجه به بازار سازی مناسب صورت گرفته و سرمایه گذاری قابل توجه وزارت نفت در توسعه صنعت نفت و گاز، توانستیم بخش نفت و گاز را به بخش پیشران اقتصادی ایران تبدیل کنیم و رکوردشکنی انجام شد ولی تداوم پیشران اقتصادی بودن حوزه نفت و گاز به این سرمایه گذاری تارد بتوانیم سرمایه گذاری متناسب داشته باشیم که مسئله مهمی است و نباید اتفاق بیفتد تا شاهد تداوم رشد این بخش مهم از اقتصاد کشور باشیم.»

وی خاطر نشان می‌کند: «پالایشگاه سازی، ترانزیت و سواپ گاز باید اتفاق بیفتد که اگر این کار صورت بگیرد آنوقت می‌توانیم خارج از اینها هم بریم. اگر فروش نفت و صدور خدمات فنی را بیشتر کنیم و برای موارد جدید قدم از اقتصاد قطعاً برداریم بیشتر می‌شود.»

جمع‌بندی

روزهای گذشته آمار مربوط به رشد اقتصادی فصل تابستان منتشر شد که نشان می‌دهد در تابستان امسال در ادامه روند رو به رشد ماه‌های قبل، میزان استخراج نفت و گاز طبیعی بازم رکورد زده است. به گونه‌ای که در این فصل، رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران به رکورد ۲۵/۶ درصد رسیده است و رشد اقتصادی کشور را یک تنه بالا کشیده است. در تابستان سال جاری چندین اتفاق مهم در صنعت نفت و گاز کشور رخ داد؛ توسعه تجارت نفت خام ایران موجب شد که تولید روزانه نفت خام ایران در تابستان به بیش از ۳/۵ میلیون بشکه در روز برسد و ایران به جایگاه قبلی خود در اوپک نیز رسید و به جایگاه سوم تولیدکننده اوپک دست پیدا کرده است. همچنین در این فصل، توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی بعد از ۲۴ سال، در نهایت توسط پیمانکاران داخلی و با تکیه بر فناوری داخلی به بهره‌برداری رسید و تولید گاز کشور نیز روزانه ۱۵ میلیون مترمکعب افزایش یافته است.

گفت‌وگو

عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با «جوان»:

صادرات معدنی هنوز نتوانسته است

جایگزین نفت شود

فریدون عباسی

عضو کمیسیون انرژی مجلس

نماینده مردم کوچهخار کازرون در مجلس خاطر نشان کرد: اگر ما صنایع بالادستی نفت و گاز را تقویت کنیم، بتوانیم سرمایه‌گذار داخلی و خارجی جذب کنیم، مقررات دست با گیر در شرکت ملی کنار گذاشته شود و دستگاه‌های نظارتی نظارت‌شان را داشته باشند و اجازه دهند بخش خصوصی داخلی و خارجی فعالیت کند که بالادست نفت و گاز را تقویت کنیم. با تقویت بالادست نفت و گاز تولید را افزایش می‌دهیم و بر مبنای آن درآمدهای کشور هم افزایش پیدا می‌کند و این موضوع نیز بدون دخالت دولت بیشتر متکی به نفت و تداوم رشد اقتصادی بالاصنعت نفت و گاز یک ضرورت است

عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با «جوان»:

تجهیز پالایشگاه و پتروپالایشگاه‌ها

لازمه استمرار رشد اقتصادی بخش نفت و گاز است

رمضانعلی سنگدوینی

عضو کمیسیون انرژی مجلس

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی معتقد است اگر می‌خواهیم صنعت نفت و گاز به صورت متداوم به پیشران اقتصادی کشور تبدیل شود باید بحث احداث و تجهیز پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها را در دستور کار قرار دهیم و ایسن موضوع نیز به دست همین نیروهای داخل و دانش بنیان‌ها شدنی است. خوشبختانه دولت سیزدهم اقدامات خوبی را برای توسعه و فروش نفت و گاز کشور انجام داده است که نتایج آن را به صورت ملموس با افزایش درآمدهای نفتی می‌توانیم ببینیم. توسعه روابط با همسایگان و ارتقا سطح دیپلماسی اقتصادی در این زمینه بسیار مؤثر بود. رمضانعلی سنگدوینی عضو کمیسیون

انرژی مجلس در گفت‌وگو با «جوان» در مورد رشد اقتصادی بخش نفت و گاز ایران به عنوان پیشران توسعه اقتصادی کشور گفت: در حال حاضر صنعت نفت و گاز ۶۵درصد از بودجه کشور را تأمین می‌کند. اگر می‌خواهیم نفت و گاز ما توسعه پیدا کند و نیروی انسانی آن انگیزه داشته باشد باید همه جوانب را ببینیم. الان یکی از مشکلات صنعت نفت ما که متخصص‌ترین و با تجربه‌ترین نیروهای انسانی در سطح کشور را دارد این است که آنگونه که باید و شاید به نیروی انسانی‌اش توجه نمی‌شود.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: پیشرفت صنعت